

Principiile care guvernează controlul civil asupra serviciilor de informații - Document de politica publică -

1. Atribuțiile și scopul serviciilor de informații

- Trebuie stabilite într-un act normativ **public**
- **Limitate** la **colectarea, analizarea și diseminarea informațiilor** referitoare la siguranță națională
- Limitarea la colectarea de informații previne riscul ca serviciile să îndeplinească **atribuții rezervate altor autorități**, ceea ce poate constitui un pericol pentru drepturile omului

2. Legislație

- Securitatea națională și competențele serviciilor trebuie definite și detaliate **doar prin lege**
- Actele **nepublice** nu pot fi temei pentru restrângeri ale drepturilor omului
- Orice persoană trebuie să poată prevedea **măsurile** de supraveghere care pot fi dispuse față de ea și **conduita** care le poate atrage
- Statul are obligația de a se asigura că serviciile nu încalcă drepturile omului

3. Control/Supraveghere

- Intern, executiv, parlamentar, judiciar, organism independent civil, specializat
- Pe plan internațional, tendințe de creștere al controlului **specializat**, extern, datorită expertizei membrilor și a independenței față de ramura executivă
- Entitățile de control/supraveghere își realizează mandatul în numele cetățenilor asigură publicul cu privire la legalitate și raportează public lucrurile care nu funcționează

Proiect derulat de:

- Organismul de control trebuie să aibă acces **deplin** la toate informațiile (inclusiv cele clasificate), personalul și mijloacele serviciului controlat- pre-condiție a unui control efectiv
- Verificarea legalității, eficienței și eficacității activităților controlate și a modului de utilizare al bugetului serviciului
- Verificarea respectării drepturilor omului
- Organismul de control trebuie să dispună de resurse, personal, atribuții și experiență adecvate pentru a realiza un control real
- Organismul de control poate da dispoziții obligatorii – încetarea colectării de informații, informarea persoanei vizate etc.
- Monitorizarea **întregului** proces de colectare de informații– de la autorizare până la ștergerea datelor, inclusiv modul de ștergere al acestora
- Control **continuu**
- Verificări și vizite **inopinate și/sau aleatorii**
- Privește atât operațiuni **curente** cât și **încheiate**
- **Sancțiuni** pentru necooperarea cu organismul de control
- Serviciile raportează din oficiu **și** la cerere
- Organismul de control **raportează periodic** publicului
- Transparența organismelor de control este esențială, mai ales în societățile în care au avut loc încălcări ale drepturilor omului și în care nu există, drept urmare, încredere publică (motiv pentru care trebuie să existe dialoguri permanente între organismele de control și public)

4. Autorizare

- Mai multe nivele de autorizare pentru cele mai **intruzive** măsuri (ex. la nivel intern, guvernamental și judiciar)
- Legea să prevadă tipurile de date ce pot fi colectate precum și criteriile, condiții și garanții pentru colectarea, reținerea, utilizarea și ștergerea lor
- Procesul de autorizare și re-autorizare a supravegherii sau a altor măsuri intruzive să fie supus el însuși unui **control ulterior**

Proiect derulat de:

5. Plângeri, acces la date

În cazul încălcării drepturilor sale, orice persoană trebuie să poată face plângere la un organism independent, care poate avea acces deplin la datele relevante

Orice persoană trebuie să aibă acces la propriul dosar și posibilitatea corectării informațiilor din acesta

- Refuzul de acces la dosar doar în **cazurile prevăzute de lege**
- **Motivat** pentru fiecare caz în parte, nu poate fi refuzat ca regulă generală
- Trebuie **justificat** în fața organismului de control
- Refuzul de acces la dosar doar în **cazurile prevăzute de lege**
- **Motivat** pentru fiecare caz în parte, nu poate fi refuzat ca regulă generală
- Trebuie **justificat** în fața organismului de control

Document organizat în cadrul proiectului [Monitorizarea drepturilor omului, la zi](#), derulat de Centrul de Resurse Juridice (CRJ), cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org. Lucrăm împreună pentru o Europă incluzivă.

Proiect derulat de: